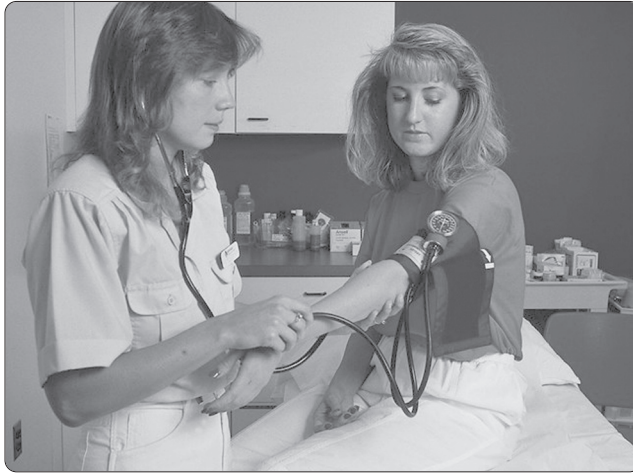

UN AJUTOR LA TIMP

I. VOCABULAR

a se adresa
a consulta
a conta
a depăși
a se descurca
a fi nevoie de
a indica
a se îmbolnăvi
a se îngriși
a prescrie
a salva
a scăpa
a se sprijini
a ține cont de
a ține seama de
a se vindeca

boală
clipă
comportament
curățenie
dificultate
durată
durere
efort
farmacie
febră
fractură
indicație
luxație
pacient
pansament
tensiune
tratament

acut
grav

deloc
doar

II. GRAMATICĂ

Pronumele personale în acuzativ și dativ cu verbe la conjunctiv prezent

III. INTENȚII COMUNICATIVE

Cum ne exprimăm mirarea
Cum ne cerem scuze

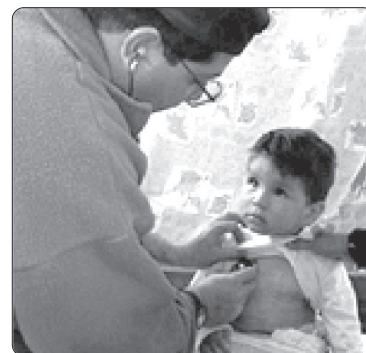
IV. TEXT-SINTEZĂ

I. VOCABULAR

Încercăm

1. Completați propozițiile folosind cuvintele din dreapta.

Pacientul	medicul.	a ține cont de
Te	picioarul	a durea
El	cu succes.	a salva
Noi	oameni.	a sprijini
Voi	organizația copiilor.	a consulta
Ei	problemele noastre.	a se descurca

2. Lucrați în perechi. Scrieți 5 cuvinte învățate la lecția precedentă și 5 cuvinte învățate la lecția de astăzi. Verificați-vă reciproc.

3. Formați îmbinări de cuvinte. Alcătuiți cu ele propoziții.

a se indigna (de)	pacient
a se mira (de)	tratament
a fi sigur (de)	succes
a conta (pe)	coleg
a indica	fericire
a zâmbi (de)	răspuns
a felicita	întrebare

Dicționar de contexte minime

fractură gravă	a conta pe cineva (ceva)
tratament scump	a se adresa la medic
boală acută	a se descurca bine
indicația medicului	a se îmbolnăvi de gripă
	a scăpa de probleme

Modificăm

4. Alcătuiți propoziții.

Model: *Tratamentul este scump.*

boală		ieftin
durere		bun
farmacie	a fi	aproape
fractură		grav
comportament		mare
tratament		acut

5. Alcătuiți propoziții cu îmbinările date.

a se adresa	după ajutor	a se îmbolnăvi de	hepatită
a conta pe	un prieten	a prescrie	o rețetă
a depăși	o situație de conflict	a scăpa de	boală
a indica	un lucru		

Alcătuiim

6. Puneți întrebări la următoarele cuvinte evidențiate.

Bolnavul trebuie să consulte medicul.
 Omul se poate îngrășa de multă mâncare.
 Tu te vindeci repede de boală.
 Ea are o durere acută.
Copilul are febră.
 Ea nu trebuie să facă efort.

7. Continuați dialogul.

- Tu trebuie să consulți medicul.
 - De ce?
 - Văd că ai febră și cred că te simți rău.
-

II. GRAMATICĂ

Observăm

- Vrei **să te ajut**?
- Nu-i nevoie. Mă descurc singur.
- Dar ești în dificultate. Trebuie **să te ajute** cineva.
- Situația nu este gravă.
- Te rog **să mă vindeci** repede.
- Trebuie să ei medicamente la timp.
- Vreau **să mă scapi** de durere acum.
- Puțină răbdare.

Pronumele personale în acuzativ cu verbe la conjunctiv prezent

El (nu) trebuie să	mă	ajute
	te	
	-l	
	o	
	ne	
	vă	
	-i	
le		

verb + să +
pronume personal
în acuzativ + verb

Aplicăm

8. Puneți în locul punctelor formele pronumelui personal în acuzativ.

Model: El știe cum săsalveze.(eu)
 El știe cum să mă salveze.

- Eu vreau să sprijin la nevoie. (**tu**) ● Noi dorim să ajutam la timp. (**el**)
- Colegul vrea să..... felicite. (**ea**) ● Ei trebuie să înțeleagă corect. (**voi**) ● Tu poți să contrazici. (**ei**) ● Tu dorești să recomanzi pentru concurs. (**ele**)

9. Răspundeți afirmativ și negativ la întrebările de mai jos.

- Vrei să-l ajuți? ● Vrea să le felicite? ● Vrea să vă contrazică? ● Doriți să-i ajutați astăzi?
- Puteți să le știți pe toate? ● Poate să te vindece? ● Vrea s-o învingă în competiție?

10. Înlocuiți.

Model: *Trebuie să scriu exercițiul acesta.*
Trebuie să-l scriu. Nu trebuie să-l scriu.

- Eu vreau să studiez **istoria țării**. Eu vreau să studiez.
- Tu vrei să înveți **jocul acesta**. Tu vrei să înveți.
- El trebuie să înțeleagă **glumele mele**. El trebuie să înțeleagă.
- Ea trebuie să arunce **pantofii aceștia**. Ea trebuie să arunce.
- Ei doresc să știe **tema nouă**. Ei doresc săștie.
- Ele pot să practice **sporturile de iarnă**. Ele pot să practice.

11. Alcătuiți propoziții.

eu	a dori		mă	a sprijini
tu	a vrea		te	a vindeca
el	a ști		-l	a depăși
ea	a trebui	să	-o	a înțelege
noi	a putea		ne	a întâlni
voi			vă	a învinge
ei			-i	a prinde
ele			le	a apăra

12. Puneți verbele la conjunctiv prezent.

Model: *Mă întreabă. Vrea să mă întrebe.*

- Mă susține moral. ● Te așteaptă lângă magazin. ● Îl admiră pentru înțelegere. ● O anunță din timp. ● Ne primește altfel. ● Vă ajută întotdeauna. ● Le invită la concurs.

13. Alcătuiți dialoguri similare.

- Îmi place să te ascult cum vorbești. – E bine să te ajute prietenul?
- De ce? – Cred că da. Dar nu întotdeauna.
- Vorba ta e plăcută și liniștită. – De ce?
- Prefer să mă descurc singur.

14. Continuați propozițiile, folosind formele pronumelui personal în acuzativ.

Doar eu știu cum să.....	a găsi (el)
Doar tu încerci să	a crede (ea)
Doar el nu vrea să	a ajuta (noi)
Doar ea dorește să	a anunța (voi)
Doar noi acceptăm să	a aștepta (ei)
Doar ei promit să	a chema (ele)
Ne place să	a lăuda (voi)
Le place să	a certa (eu)

Observăm

- Vreau **să-ți spun** ceva.
- Ce?
- Vreau **să-ți comunic** că nu mai sunt bolnav.
- Foarte bine. Să mergem la plimbare.
- Vă rog **să le spuneți** să vină la stație.
- Dar nu putem.
- Atunci trebuie **să le telefonați**.
- Bine. Le telefonez deseară.

Pronumele personale în dativ cu verbe la conjunctiv prezent

	-mi	
	-ți	
El (nu) vrea să	-i	spună
	ne	
	vă	
	le	

**verb +să +
pronume personal
în dativ + verb**

15. Completați spațiile libere.

Model: *Medicul (nu) vrea săprescrie o rețetă. (tu)
Medicul (nu) vrea să-ți prescrie o rețetă.*

Studentul vrea să ... adreseze o întrebare. (el) Copilul trebuie să ... spună tot adevărul. (noi)
Medicul trebuie să ... indice tratamentul. (voi) Profesorul trebuie să ... comunice rezultatul. (ei)

16. Răspundeți afirmativ și negativ la întrebări.

Trebuie să le dăruiești flori? Poți să ne promiți că vii? Puteți să-i aduceți manualul acesta? Vreți să-mi scrieți o rețetă? Puteți să ne dați o invitație? Poate să ne împrumute mașina?

17. Urmați modelul.

Model: *Noi trebuie să vă adresăm o întrebare.
Dar ei? Și ei trebuie să vă adreseze o întrebare.*

Eu vreau să-ți comunic o noutate. Dar el?

Noi vrem să le expediem o telegramă. Dar tu?

Tu dorești să ne oferi o invitație la concert. Dar voi?

El dorește să vă povestească romanul acesta. Dar ei?

Voi puteți să-mi prezentați colegul acesta. Dar ea?

Ei pot să-mi trimită un cadou de ziua de naștere. Dar voi?

18. Utilizați formele pronumelui personal în dativ.

- Prietenul nu reușește să (eu) cumpere cartea aceasta.
- Colegii vin să (el) aducă un bilet la teatru.
- Verișorul tău știe cum să (noi) prezinte programul serii.
- Îți place să (ele)răspunzi la întrebări.
- Îi place să (ea) interpreteze o melodie.
- Studenții nu vor să (voi) promită multe.
- Voi mergeți să (ei) expediați un colet.

19. Puneți verbele la conjunctiv prezent.

Model: *Îmi dă un pix. Vrea să-mi dea un pix.*

Îmi arată o clădire. Îți comunică rezultatul. Îi oferă flori. Ne indică o carte. Vă promite o surpriză. Le trimite o revistă.

20. Alcătuiți dialoguri similare.

- Îmi place să-i arăt orașul.
- De ce?
- Pentru că eu cunosc bine orașul și îi pot da multă informație.
- E bine să vă acorde multă atenție?
- Cred că da. Dar nu întotdeauna.
- De ce?
- Prefer să mă descurc singur.

21. Răspundeți la întrebări

- Să vă răspund la toate întrebările?
- Să-ți recomandăm un specialist bun?
- Să-i prezentați contractul astăzi?
- Să ne aducă manualele acestea?
- Să vă dea invitațiile acum?
- Să le comunic ora plecării?

III.: INTENȚII COMUNICATIVE

Structuri

Cum ne exprimăm mirarea

Nu mai spune!

Vai!

Cum ne cerem scuze

Mă scuzați?

Îmi cer scuze.

Utilizăm

22. Citiți dialogurile pe roluri. Alcătuiți dialoguri similare.

- Știi că vine unchiul Andrei la noi?
- **Nu mai spune!**
- Știi că la vară plecăm în Crimeea?
- **Nu mai spune!**
- Dar știi cu cine plecăm? Cu prietenii noștri din Ucraina.
- **Vai**, ce surpriză plăcută!
- **Îmi cer scuze** pentru întârziere.
- Nu-i nimic, totul e în regulă.
- **Mă scuzați.** Mă simt vinovat.
- Nu face nimic, e-n ordine.

Alcătuiți

23. Continuați dialogurile.

- Știi că rezultatele de la examen sunt foarte bune?
- Nu mai spune!...
- Îmi cer scuze pentru întârziere.
- Nu-i nimic, totul e în regulă.

IV. SINTEZĂ

Un ajutor la timp

Mihai se simte rău. Crede că are o luxație. Trebuie să se adreseze medicului. Dar nu poate merge. Cheamă medicul acasă. Medicul știe cum să-l examineze: cu atenție și răbdare.

M. – Nu vreau să-mi indicați un tratament de durată.

D. – Bine. Te vindec acum. Punem un pansament. Nu-i dureros?

M. – Ba da, e foarte dureros.

D. – Atunci situația e mai gravă. Poate să fie o fractură.

M. – Nu cred. N-am febră și durerile nu sunt acute.

D. – Sunt în dificultate. Încerc să-ți prescriu un tratament. Iată rețeta. Farmacia e alături.

M. – Vreau să mă vindec repede. Vreau să mă salvați, să mă scăpați de durere. Trebuie să depășesc situația, să mă descurc singur.

D. – Contează numai pe tine, dar trebuie să ții cont și de indicațiile mele.

M. – Mulțumesc. Sunteți un doctor minunat. Mă scuzați pentru comportamentul meu.

D. – Nu-i nimic, totul e bine. Să nu faceți efort.

După un timp Mihai nu mai are dureri acute. Piciorul e mai bine. Nu-l mai doare așa de tare. Mihai ține seama de indicațiile medicului și le îndeplinește. Se descurcă singur. Contează doar pe el. Nu se sprijină pe nimeni. Depășește repede situația. Piciorul se vindecă ușor, fără mare efort.

În cameră e curățenie. Aerul este curat. Pe masă sunt cărți. Mihai vrea să le știe pe toate. Acum are timp să citească mult.

24. Răspundeți la întrebări.

- Cum se simte Mihai? ● Cum îl examinează medicul? ● Cum este situația? ● Ce îi prescrie medicul? ● Cum vrea să se vindece Mihai? ● De ce trebuie să țină cont Mihai? ● Cum se descurcă? ● Cum este în cameră? ● Ce face Mihai?

25. Descrieți starea lui Mihai.

26. Lucrați în perechi. Alcătuiți dialogul „Un ajutor la timp”.

Învățăm un proverb

Unde nu intră soarele, intră medicul.

Generalizăm

Modele comunicative

- Nu mai spune!
- Vai, ce surpriză plăcută!
- Mă scuzați, am greșit.
- Îmi cer scuze pentru comportamentul meu.

Modele gramaticale

El știe cum să te vindece.	E ușor să le comunice rezultatul.
Trebuie să- ți scrie o rețetă.	Nu e rău să vă indice
Noi dorim să- l ajutăm la timp.	tratamentul acesta.
Poate să- i adreseze o întrebare.	Vine să ne spună tot adevărul.
Colegul reușește să o vadă.	Tu vrei să le recomanzi
Nu e bine să- i contrazici.	pentru concurs.

RECAPITULARE (lecțiile 21-25)

Dumneavoastră deja cunoașteți:

Prezentul indicativ al verbelor pronominale cu pronume în acuzativ:

a se duce	a se pieptăna	a se înscrie	a se odihni
eu mă duc	mă pieptăn	mă înscriu	mă odihnesc
tu te duci	te piepteni	te înscrii	te odihnești
el, ea se duce	se piaptăna	se înscrie	se odihnește
noi ne ducem	ne pieptănăm	ne înscriem	ne odihnim
voi vă duceți	vă pieptănați	vă înscrieți	vă odihniți
ei, ele se duc	se piaptăna	se înscriu	se odihnesc

Prezentul indicativ al verbelor pronominale cu pronume în dativ:

a-și imagina	a-și cumpăra	a-și aminti	a-și reveni
eu îmi imaginez	îmi cumpăr	îmi amintesc	îmi revin
tu îți imaginezi	îți cumperi	îți amintești	îți revii
el, ea își imaginează	își cumpără	își amintește	își revine
noi ne imaginăm	ne cumpărăm	ne amintim	ne revenim
voi vă imaginați	vă cumpărați	vă amintiți	vă reveniți
ei, ele își imaginează	își cumpără	își amintesc	își revin

Construcțiile verbale cu pronume personal în dativ:

Îmi este foame ► Mi-e foame

Îmi este somn ► Mi-e somn

Îmi este dor ► Mi-e dor

Conjunctivul prezent:

	a învăța	a lucra	a vedea	a face	a veni	a citi
<i>Trebuie</i>	să învăț	să lucrez	să văd	să fac	să vin	să citesc
<i>E ușor</i>	să înveți	să lucrezi	să vezi	să faci	să vii	să citești
	să învețe	să lucreze	să vadă	să facă	să vină	să citească
	să învățăm	să lucrăm	să vedem	să facem	să venim	să citim
	să învățați	să lucrați	să vedeți	să faceți	să veniți	să citiți
	să învețe	să lucreze	să vadă	să facă	să vină	să citească

Conjunctivul prezent al verbelor *a fi*, *a avea*, *a da*, *a lua*, *a sta*:

a fi	a avea	a da	a lua	a sta
să fiu	să am	să dau	să iau	să stau
să fii	să ai	să dai	să iei	să stai
să fie	să aibă	să dea	să ia	să stea
să fim	să avem	să dăm	să luăm	să stăm
să fiți	să aveți	să dați	să luați	să stați
să fie	să aibă	să dea	să ia	să stea

Conjunctivul prezent al verbelor pronominale cu pronume în acuzativ:

Trebuie E ușor Hai (haideți)	a se duce	a se odihni	a se plimba
	să mă duc	să mă odihnesc	să mă plimb
	să te duci	să te odihnești	să te plimbi
	să se ducă	să se odihnească	să se plimbe
	să ne ducem	să ne odihnim	să ne plimbăm
	să vă duceți	să vă odihniți	să vă plimbați
	să se ducă	să se odihnească	să se plimbe

Conjunctivul prezent al verbelor pronominale cu pronume în dativ:

Trebuie E ușor	a-și imagina	a-și aminti	a-și reveni
	să- mi imaginez	să- mi amintesc	să- mi revin
	să- ți imaginezi	să- ți amintești	să- ți revii
	să- și imagineze	să- și amintească	să- și revină
	să ne imaginăm	să ne amintim	să ne revenim
	să vă imaginați	să vă amintiți	să vă reveniți
	să- și imagineze	să- și amintească	să- și revină

Formele neaccentuate ale pronumelor personale în acuzativ cu verbe la conjunctivul prezent:

El (nu) trebuie	să	mă te -l o ne vă -i le	apere, susțină
-----------------	----	---	----------------

Formele neaccentuate ale pronumelor personale în dativ cu verbe la conjunctivul prezent:

El (nu) vrea	să	-mi -ți -i ne vă le	prescrie un medicament răspundă la întrebări
--------------	----	------------------------------------	---

Dumneavoastră deja puteți:

Să exprimați cauza unei acțiuni:

- Deoarece am puțin timp, mă grăbesc.
- Fiindcă nu învăț, nu știu.
- Din cauză că lucrez mult, obolesc.
- Pentru că nu știu limba română, mă înscriu la cursuri.

Să exprimați stările psihice sau fiziologice:

- Mi-e bine. Mă simt bine. Mi-e ușor.

Mi-e rău. Mă simt rău. Mi-e frig. Mi-e greu.
Îmi place. Mă încântă. Mă interesează. Sunt atent.

Să exprimați necesitatea, dorința și posibilitatea realizării unei acțiuni:

Trebuie să învăț limba română. E necesar să trimit o telegramă. Vreau să plec acasă. Doresc să vorbesc cu el.
Pot să lucrez la calculator.

Să invitați pe cineva undeva. Să acceptați sau să refuzați o invitație:

- Vrei să mergi cu noi la teatru?
- Mulțumesc. Cu plăcere.
- Nu vrei să vii sâmbătă la noi?
- Mulțumesc. Cu plăcere, dar nu pot.

Să contraziceți pe cineva:

Cred că n-ai dreptate. Nu e adevărat. Greșești. Nu este așa. Copilul nu este bolnav.

Să vă exprimați siguranța sau nesiguranța:

Sunt sigură că am dreptate. Nu sunt sigur că am dreptate. Am siguranța că prietenii ne susțin.

Să vă exprimați mirarea:

- Vai, ce surpriză plăcută!
- Plecăm la munte.
- Nu mai spune! Ce bine!

Să vă cereți scuze:

Îmi cer scuze pentru întârziere. Vă rog să mă scuzați. Mă simt vinovat. Cer scuze!

Dumneavoastră deja știți 881 de cuvinte.

O RUGĂMINTE

I. VOCABULAR

a achita
a amenda
a se așeza
a călători
a călca
a cântări
a deschide
a fugi
a fuma
a încălca
a închide
a opri
a plânge
a porni
a respecta
a se supăra
a traversa

amendă
iarbă
ieșire
indicator rutier
intrare
ordine
pagină
pieton
regulă
rugămințe
stație terminus
taxator
taxă

aglomerat
maro

imediat
încoace
încolo
o dată
Poftim!

II. GRAMATICĂ

Modul imperativ. Forma afirmativă și forma negativă

III. INTENȚII COMUNICATIVE

Cum cerem ceva

Cum rugăm pe cineva să facă sau să nu facă ceva

Cum atragem atenția cuiva pentru a începe o conversație

IV. TEXT-SINTEZĂ

I. VOCABULAR

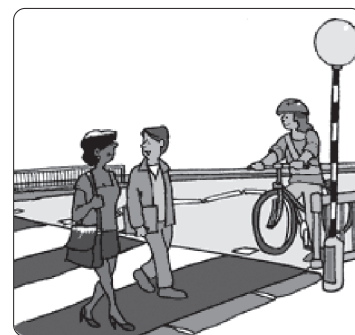
1. Găsiți în vocabular antonimele cuvintelor: *a deschide, a porni.*

2. Alcătuiți îmbinări folosind cuvintele din cele două rânduri:

- *a fugi, a călători, a traversa, a amenda, a respecta;*
- *prin țară, strada, un cetățean, acasă, pe colegi.*

3. Alcătuiți propoziții folosind îmbinările:

a cântări salamul, a achita la timp plata pentru călătorie, a opri în fața casei, a respecta regulile de circulație.

Dicționar de contexte minime

a deschide	ușa fereastra frigiderul o carte	a fugi	spre casă după ajutor
a închide	ușa fereastra geanta un robinet	a opri	trenul o mașină ceasul motorul

II. GRAMATICĂ

Observăm

- De ce nu deschizi ușa? **Deschide**, te rog, ușa!
- Bine, deschid.
- De ce nu începeți lucrul? **Începeți**, vă rog, lucrul fără mine.
- Bine, începem.

Modul imperativ afirmativ

2 singular (= 3 singular indicativ prezent)

a cânta	▶	(el) cântă	=	Cântă! (tu)
a lucra	▶	(el) lucrează	=	Lucrează! (tu)
a spune	▶	(el) spune	=	Spune! (tu)
a citi	▶	(el) citește	=	Citește! (tu)
a coborî	▶	(el) coboară	=	Coboară! (tu)
a hotărî	▶	(el) hotărăște	=	Hotărăște! (tu)
a lua	▶	(el) ia	=	Ia o carte! (tu)

4. Alcătuiți propoziții pe baza îmbinărilor de mai jos.

Model: *A achita taxa. ▶ Achită taxa!*

- A deschide cartea la pagina zece. ● A închide fereastra. ● A traversa strada la verde. ● A arăta pe hartă Franța. ● A păstra carnea la rece. ● A coborî la prima stație. ● A cumpăra două pixuri. ● A răsfoi cartea. ● A intra în casă. ● A lucra mai mult. ● A verifica cifrele. ● A privi ilustrația.

5. Alcătuiți propoziții.

Model: *A intra în casă – dacă – a vrea*
Intră în casă dacă vrei.

A urca în autobuz		a vrea
A desena o floare		a dori
A organiza un concurs	dacă	a putea
A scrie un referat		a ști cum
A citi cartea aceasta		a avea timp

Modul imperativ afirmativ

2 singular (=2 singular indicativ prezent)

a vedea	▶	(tu) vezi	=	Vezi! (tu)
a tăcea	▶	(tu) taci	=	Taci! (tu)
a merge	▶	(tu) mergi	=	Mergi! (tu)
a dormi	▶	(tu) dormi	=	Dormi! (tu)

6. Puneți verbele la imperativ afirmativ.

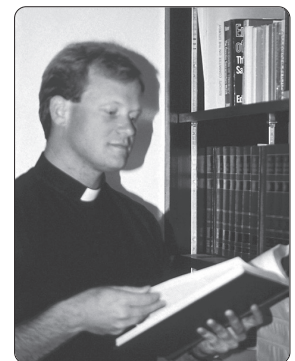
Model: *A vedea unde este el. ▶ Vezi unde este el.*

- A adormi. ● A tăcea. ● A fugi acasă. ● A merge la școală. ● A trece azi pe la mine. ● A rămâne la noi. ● A sta aici. ● A ieși din sală. ● A trece la tablă. ● A vedea ce e acolo.

Modul imperativ afirmativ

2 plural (=2 plural indicativ prezent)

a cânta	▶	(voi) cântați	=	Cântați! (voi)
a lucra	▶	(voi) lucrați	=	Lucrați! (voi)
a vedea	▶	(voi) vedeți	=	Vedeți! (voi)
a spune	▶	(voi) spuneți	=	Spuneți! (voi)
a citi	▶	(voi) citiți	=	Citiți! (voi)
a coborî	▶	(voi) coborâți	=	Coborâți! (voi)

7. Alcătuiți propoziții cu verbe la imperativ.

Model: *A aștepta o clipă. ▶ Așteptați o clipă, vă rog!*

- A privi ilustrația. ● A intra în vagoane. ● A verifica rezultatele. ● A transmite biletele. ● A vorbi mai încet. ● A achita plata. ● A scrie fraza aceasta. ● A deschide cărțile la pagina 10. ● A opri mașina aici. ● A coborî la prima stație. ● A achita taxa la timp. ● A păstra liniștea. ● A consulta un dicționar enciclopedic.

Verbele a fi, a face, a duce, a aduce, a veni, a zice

A fi	▶	<i>Fii!</i> <i>Fiți!</i>	<i>Fii, te rog, atent când traversezi strada!</i> <i>Copii, fiți cuminți!</i>
A face	▶	<i>Fă!</i> <i>Faceți!</i>	<i>Fă, te rog, ordine pe masă!</i> <i>Faceți, vă rog, ordine în cameră!</i>
A duce	▶	<i>Du!</i> <i>Duceți!</i>	<i>Du, te rog, scrisoarea la poștă!</i> <i>Duceți, vă rog, cărțile la bibliotecă!</i>
A aduce	▶	<i>Adu!</i> <i>Aduceți!</i>	<i>Adu, te rog, un scaun!</i> <i>Aduceți, vă rog, caietele!</i>
A veni	▶	<i>Vino!</i> <i>Veniți!</i>	<i>Vino, te rog, cu noi!</i> <i>Veniți, vă rog, mai târziu!</i>
A zice	▶	<i>Zi!</i> <i>Ziceți!</i>	<i>Zi și tu ceva!</i> <i>Ziceți și voi da!</i>

8. Completați dialogurile în baza modelului.

Model: – Să duc cărțile la bibliotecă?
– ... cărțile acestea la bibliotecă.
– Du, te rog, cărțile acestea la bibliotecă.

– Poți duce scrisoarea la poștă?	– Poți aduce lucrurile în casă?
– Pot duce scrisoarea la poștă.	– Să aduc lucrurile în casă?
– ... scrisoarea aceasta la poștă.	– ... lucrurile în casă.
– Poți veni sâmbătă la serviciu?	– Poți zice încă o dată?
– Să vin sâmbătă la serviciu?	– Să zic încă o dată?
– ... sâmbătă la serviciu.	– ... încă o dată.
– Ce faci acolo? ...încoace.	– Nu alerga încolo și încoace. ... aici.
– Vin imediat. Numai să opresc motorul.	– Bine, stau. Numai să aduc un scaun.

Modul imperativ negativ

2 singular ▶ nu + infinitiv

a fugi	▶	<i>Nu fugi!</i>
a lucra	▶	<i>Nu lucra!</i>
a fuma	▶	<i>Nu fuma!</i>

9. Alcătuiți propoziții pe baza îmbinărilor de mai jos.

Model: A călca pe iarbă. ▶ Nu călca pe iarbă!

- A rupe florile. ● A deschide ușa. ● A plânge. ● A traversa aici strada. ● A conta pe el. ● A arunca mingea. ● A dormi. ● A privi în sus. ● A certa copiii. ● A bea apă din frigider. ● A întârzia la ore.

Modul imperativ negativ

2 plural ▶ nu + 2 plural indicativ prezent

a fugi	+	(voi) fugiți	▶	<i>Nu fugiți!</i>
a lucra	nu +	(voi) lucrați	▶	<i>Nu lucrați!</i>
a fuma	+	(voi) fumați	▶	<i>Nu fumați!</i>

10. Puneți verbele din propozițiile de mai jos la modul imperativ negativ.

Model: *A vorbi la masă* ► *Nu vorbești la masă!*

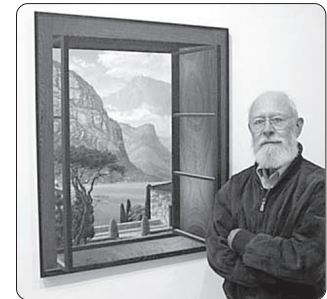
- A merge repede. ● A scrie pe bancă. ● A lucra seara. ● A intra în sală. ● A coborî aici. ● A ieși afară fără palton. ● A lipsi de la ore. ● A cumpăra lucruri scumpe. ● A glumi cu șeful. ● A alerga pe coridoare. ● A încălca regulile de circulație.

Verbe pronominale la imperativ afirmativ

2 singular ► *verb la imperativ afirmativ + pronume*

2 plural ► *verb la imperativ afirmativ + pronume*

a se duce	►	Du-te acasă!	Duceți-vă acasă!
a se grăbi	►	Grăbește-te!	Grăbiți-vă!
a se trezi	►	Trezește-te!	Treziți-vă!
a se uita	►	Uită-te la mine!	Uitați-vă la mine!

11. Transformați îmbinările în propoziții punând verbele la imperativ.

Model: *A se așeza pe scaun.* ► *Așază-te pe scaun!*

- A se apropia de fereastră. ● A se duce după cumpărături. ● A se îmbrăca la modă. ● A se ocupa de oaspeți. ● A se pregăti de lecție. ● A se scula de jos. ● A se spăla pe față. ● A se uita în oglindă.

Model: *A se apropia de casă.* ► *Apropiați-vă de casă!*

- A se culca mai devreme. ● A se înscrie la medic. ● A se plimba puțin. ● A se trezi mai devreme. ● A se antrena sistematic. ● A se duce la director. ● A se uita la tablă.

Verbe pronominale la imperativ negativ

2 singular *nu + pronume + infinitiv*

2 plural *nu + pronume + 2 plural indicativ prezent*

a se duce	►	Nu te duce!	Nu vă duceți!
a se grăbi	►	Nu te grăbi!	Nu vă grăbiți!
a se supăra	►	Nu te supăra!	Nu vă supărați!

12. Completați dialogurile punând verbele la imperativ negativ.

– Unde te grăbești?	– Ce vrei să faci?
– Mă grăbesc la tren.	– Vreau să mă plimb puțin.
– (A se găbi). Mai ai timp.	– (A se plimba) acum. Afară e rece.

Verbe la imperativ cu pronume personale în acuzativ

verb la imperativ afirmativ + pronume personal în acuzativ

nu + pronume personal în acuzativ + verb la imperativ

Cheamă-mă!	Chemați-mă!	Nu mă chema!
Cheamă-ne!	Chemați-ne!	Nu ne chema!
Cheamă-l!	Chemați-l!	Nu-l chema!
Cheamă-o!	Chemați-o!	N-o chema!
Cheamă-i!	Chemați-i!	Nu-i chema!
Chemă-le!	Chemați-le!	Nu le chema!

13. Folosiți în locul pronumelor personale accentuate sau în locul substantivelor formele pronumelor personale neaccentuate în acuzativ.

Model: *Întrebați (pe el) când vine acasă.*
Întrebați-l când vine acasă.

- Rugați (pe ea) să nu plece.
- Trezește (pe mine) la ora 7.
- Ajută (pe ei) să facă ordine.
- Felicități (pe el) de ziua lui.
- Conduceți (pe ele) până la ieșire.
- Convingeți (pe el) să rămână.
- Cheamă (pe Radu) încoace.
- Luați (pe copiii) cu voi.
- Citiți (cărțile acestea) acum.
- Păstrați (produsele) la rece.
- Pune (vinul) în frigider.

Verbele la imperativ cu pronumele personale în dativ

verb la imperativ afirmativ + pronume personal în dativ
nu + pronume personal în dativ + verb la imperativ

Spune-mi!	Spuneți-mi!	Nu-mi spune!	Nu-mi spuneți!
Spune-i!	Spuneți-i!	Nu-i spune!	Nu-i spuneți!
Spune-ne!	Spuneți-ne!	Nu ne spune!	Nu ne spuneți!
Spune-le!	Spuneți-le!	Nu le spune!	Nu le spuneți!

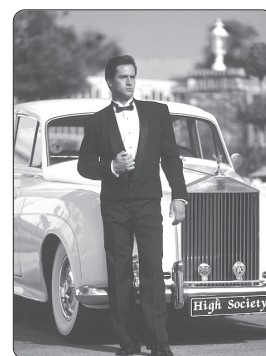

14. Completați propozițiile.

Model: – *Sunteți din Franța? ... despre Paris.*
Sunteți din Franța? Povestiți-ne, vă rog, despre Paris.

Locuiți în Italia? ... despre Roma.
Aveți o mașină nouă? ... mașina dumneavoastră.
Aveți un pix negru? ... pixul dumneavoastră.
Cunoașteți bine orașul? ... unde este bulevardul Dacia.
Sunteți actor de cinema? ... despre rolurile dumneavoastră.
Veniți din București? ... cum e acolo.
Văd că aveți un manual nou. ... unde sunt așa manuale.
Știu că aveți un frate în Germania. ... ce face el acolo.

a povesti
a arăta
a da
a spune
a povesti
a spune
a spune
a spune

15. Citiți dialogurile pe roluri. Alcătuiți dialoguri similare.

– Vrei să pleci?	– Fratele tău este acum acasă?
– Da, e timpul să plec.	– Nu știu.
– Mai rămâi, te rog, câteva minute.	– Vezi, te rog, dacă e acasă.
– Bine, rămân.	– Bine, să văd.
– De ce nu ascultați? Eu explic tema.	– Nu știi unde este examenul?
– Noi ascultăm.	– Nu știu.
– Ascultați, vă rog, mai atent.	– Află, te rog, unde este examenul.

16. Spuneți unde se întâlnesc asemenea fraze.

- Așezați-vă la locurile voastre, nu umblați încolo și încoace!
- Închideți cărțile și deschideți caietele!
- Priviți imaginea și spuneți ce reprezintă ea!
- Luați, vă rog, restul!
- Prezentați, vă rog, biletele!
- Dați-mi, vă rog, sarea!
- Opriti la semafor, vă rog!
- Spuneți-mi, vă rog, când pleacă autobuzul spre Orhei!

III.: INTENȚII COMUNICATIVE

Cum cerem ceva

Structuri

Dă-mi, te rog, sarea. Transmite-mi, te rog, cartea.
Dați-mi, vă rog, un ziar. Transmiteți-mi, vă rog, paharul.

Cum rugăm pe cineva să facă sau să nu facă ceva

Arătați-mi, vă rog, costumul acela. Așteaptă-ne, te rog, la ieșire.
Cântăriți-mi, vă rog, un kilogram Ajută-mă, te rog, să duc
de salam. bagajele sus.

Nu plânge, te rog. Nu fuma, te rog, aici.
Nu intrați, vă rog. Nu călcați, vă rog, pe covor.

Cum atragem atenția cuiva pentru a începe o conversație

Te rog! Nu vă supărați...
Vă rog! Nu știți...
Fii amabil! Spuneți-mi, vă rog, ...
Fiți amabili!

17. Puneți în locul punctelor o construcție care să exprime o rugămințe. Adăugați, unde e necesar, câte o formulă prin care să atrageți atenția persoanei cu care vreți să discutați.

- ... nu găsesc drumul de care am nevoie. ... unde se află bulevardul Dacia?
- Mergeți numai înainte.
- Mulțumesc.
- ... unde este strada Sadoveanu. ... cum să găsesc strada aceasta.
- Strada Sadoveanu nu este departe. Mergeți înainte pe șosea. Când ajungeți lângă o clădire albastră, ... de cineva acolo.
- Mulțumesc.

Situații de comunicare

- Sunteți într-un oraș necunoscut. Cum vă descurcați? Pe cine întrebați? Ce întrebați? Cum rugați ca să vă ajute?

IV.: SINTEZĂ

În drum spre Universitate

Prenumele meu este Daniel. Sunt student la Universitate. În fiecare dimineața merg în oraș împreună cu prietenul meu Vasile. El este muncitor la o fabrică de mobilă. Eu îi zic fabrica lui Vasile. Noi suntem prieteni și locuim împreună.

Stația de troleibuz este alături de casa noastră. În cinci minute ajungem la stație. Vine troleibuzul. Urcăm prin ușa din spate și trecem în mijlocul salonului. Troleibuzul este aglomerat. Pasagerii ne calcă pe picioare. Vasile reușește să se așeze. El merge până la stația terminus.

Taxatoarea anunță:

– Achitați taxa! Amenda este mai mare decât taxa.

Mă adresez taxatoarei:

– Dați-mi, vă rog, două bilete: pentru mine și pentru băiatul acesta.

– Poftim! Taxatoarea îmi înmânează biletele. Ea ne amintește încă o dată despre amenda care este mai mare decât taxa.

Troleibuzul merge încet. Oprește la semafoare. În drumul nostru sunt multe indicatoare rutiere pe care șoferul trebuie să le respecte.

Cineva este nervos și îi zice șoferului:

– Pornește, te rog! Nu aștepta atât!

Când văd pe fereastră clădirea Universității, merg spre ieșire. Vasile rămâne. Fabrica prietenului meu este la periferie.

Eu vin acasă înaintea lui Vasile. Merg spre casă încet. Traversez străzile numai la verde. Vasile vine seara târziu.

18. Răspundeți la întrebări.

- Cine merge în oraș?
- Cu cine merge Daniel în oraș?
- Unde lucrează Vasile?
- Unde este fabrica lui Vasile?
- Unde este stația de troleibuz?
- În cât timp ajung prietenii la stație?
- După ce prietenii urcă în troleibuz, unde trec ei mai departe?
- Ce zice taxatoarea?
- De ce troleibuzul merge atât de încet?
- De ce un om este nervos?
- Cine vine acasă primul?
- Ce face Vasile după serviciu?

19. Spuneți-i colegului dvs.:

Model: – *Vezi unde este Radu.*

- să afle dacă profesorul este în clasă;
- să vadă ce fac copiii afară;
- să vă aștepte la intrare.

Model: – *Nu citi romanul acesta: nu e interesant.*

- să nu citească un roman deoarece el nu este interesant;
- să nu deschidă fereastra deoarece afară e frig;
- să nu caute o carte deoarece ea nu este acolo;
- să nu vorbească în engleză deoarece nimeni nu înțelege;
- să nu vă aștepte după ore deoarece nu puteți merge cu el.

Învățăm un proverb

Grăbește-te încet!

Generalizăm

Modele comunicative

Te rog!
 Nu te supăra!
 Adu-mi, te rog, un scaun!
 Transmite-i, te rog, cărțile acestea!
 Ajutați-ne să ducem bagajele sus!
 Dați-mi, vă rog, sarea!
 Spune-mi cât e ora?
 Spuneți-mi, vă rog, unde este biblioteca?
 Nu știți când pleacă trenul?

Modele gramaticale

Citește ziarul!
 Intrați, vă rog!
 Deschideți, vă rog, ușa.
 Stai!
 Oprește!
 Nu alergați pe scări!
 Căutați cuvântul acesta în dicționar.
 Nu traversa acum strada!
 Nu pierdeți timpul!
 Du-te să cumperi un ziar!
 Nu vă supărați!
 Ajută-mă să fac asta!
 Explicați-mi asta încă o dată, vă rog!
 Nu-l căuta!